

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.03.2018
Avaldamismärge: RT I, 21.12.2016, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
13.12.2016 otsus nr 33

Abieluvararegistri seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (abieluvararegistri pidamise ja kannete tegemise üleandmine)

Vastu võetud 07.12.2016

§ 1. Abieluvararegistri seaduse muutmine

Abieluvararegistri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abieluvararegister on riiklik register, kuhu kantakse abieluvaralepingus toodud ning seaduses sätestatud juhtudel varalised õigused. Abieluvararegistri eesmärk on võimaldada saada kolmandatel isikutel teavet abikaasadevahelise varasuhte ning sellest tulenevate õiguste ja kohustuste kohta. Kui abieluvararegistris puuduvad andmed abikaasade kohta, siis eeldatakse, et abikaasade varalistele suhetele kohaldatakse varaühisuse varasuhet.”;

2)paragrahvi 1 lõige 2¹tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 2 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2. Abieluvararegistri vastutav ja volitatud töötleja ning andmeandjad”;

4)paragrahvi 2 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 2 lõige 1¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Abieluvararegistri vastutav töötleja on Notarite Koda ning volitatud töötlejad on maavalitsuste perekonnaseisuametnikud, notarid ning Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Abieluvararegistris arendab, hooldab ning majutab Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Abieluvararegistri andmeandjad on maavalitsuste perekonnaseisuametnikud, perekonnaseisuasutuse ülesandeid täitvad isikud ja kohtuametnikud.”;

6)paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 1²–1⁴;järgmises sõnastuses:

„(1²) Vastutav töötleja:

- 1) vastutab abieluvararegistri pidamise ning andmete väljastamise õiguspärasuse ja otstarbekuse eest;
- 2) teeb töötlejate üle registri kasutamisel järelevalvet;
- 3) teeb seaduses sätestatud juhul kandeid abieluvararegistrisse;
- 4) korraldab registrisse sisestamata jäetud andmete sisestamise või avastatud ebaõigete andmete parandamise;
- 5) võtab andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks registri turvanõuetele vastavaid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid ning rakendab neid järjepidevalt;
- 6) korraldab koostöös Registrate ja Infosüsteemide Keskusega registrisse kantud andmete säilimise vastavalt kehtestatud nõuetele ja selleks varukoopiate tegemise ning muude organisatsiooniliste, füüsiliste ja infotehnoloogiliste meetmete rakendamise;
- 7) tagab koostöös Registrate ja Infosüsteemide Keskusega abieluvararegistri tõrgeteta toimimise;
- 8) tagab registri andmete sisestamise, muutmise ja kustutamise ning registri andmetega tutvumise ainult selleks õigust omavatele isikutele;
- 9) esitab vajaduse korral Justiitsministeeriumile statistikat registriandmetest.

(1³) Volitatud töötleja:

- 1) tagab andmete kandmise abieluvararegistrisse, seal nende muutmise ja kustutamise;
- 2) võimaldab andmetega tutvuda ainult selleks õigust omavatel isikutel;
- 3) vastutab enda või volitatud isikute poolt abieluvararegistrisse kantud andmete õigsuse eest;
- 4) annab abieluvararegistri andmetes puuduste avastamise korral sellest viivitamata teada Registrate ja Infosüsteemide Keskusele, välja arvatud juhul, kui tal on võimalik puudus iseseisvalt kõrvaldada;
- 5) võtab andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks infosüsteemi turvanõuetele vastavaid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid ning rakendab neid järjepidevalt.

(1⁴) Registrate ja Infosüsteemide Keskus tegutseb oma pädevuse piires Notarite Koja korralduste kohaselt. Kõik süsteemisisesed täiendused ja muudatused kooskõlastatakse Notarite Kojaga. Registrate ja Infosüsteemide Keskuse pädevuses on:

- 1) tark- ja riistvaraga seotud probleemide lahendamine;
- 2) infotehnoloogilise ja keskusesisese organisatsioonilise andmeturbe korraldamine ning vastavasisuliste soovitude ja teabe andmine;
- 3) kasutusjuhendi täiendamine ja ajakohasena hoidmine;
- 4) tarkvara versiooniuuenduste testimine;
- 5) andmeside ja süsteemi töö tagamine Notarite Koja kehtestatud nõuete kohaselt;
- 6) kasutajatoe organiseerimine;
- 7) Notarite Koja korraldusel tarkvaraarenduste ja abieluvararegistri muudatuste tellimine või ise nende tegemine;
- 8) riskide hindamine arvutiprogrammide ühendamisel;
- 9) Notarite Koja teavitamine abieluvararegistriga seonduvast;
- 10) Notarite Koja korraldusel andmetöötlusfunktsioonide täitmine.”;

7)paragrahv 3 tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 6 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Abieluvararegistri dokumentidega võib tutvuda ning neist väljatrukke saada õigustatud huvi olemasolu korral. Abikaasa, notari, perekonnaseisusametniku, kohtutäituri, pankrotihalduri, kohtu ja järelevalveõigusliku asutuse õigustatud huvi eeldatakse.

(3) Kui notar keeldub dokumentidega tutvumise loa andmisest, kohaldatakse notariaadiseaduse § 41.”;

9)paragrahvi 6 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 6 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Abieluvararegistrisse kantud andmetega ja dokumentidega saab tutvuda notaribüroos notari tasu seaduses sätestatud tasu eest. Abieluvararegistri andmetega saab tutvuda vastava veebilehe kaudu tasuta.”;

11)paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Abieluvararegistrisse kantud andmed avalikustatakse ajakohasena ning viisil ja vormis, mis võimaldab üksikpäringuna saadud teabe allalaadimist masinloetaval kujul. Automatiseeritud päringuid võidakse avada üksnes seadusest tuleneva avalik-õigusliku ülesande täitmiseks.”;

12)paragrahvi 8 lõikes 2, § 21 lõikes 2¹, § 34 lõikes 3¹ ning § 35 lõikes 4 asendatakse sõna „registripidaja” sõnadega „perekonnaseisusametnik või perekonnaseisuasutuse ülesandeid täitev isik” vastavas käändes;

13)paragrahvi 10 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Abieluvararegister koosneb elektroonilisest arhiivist ja registrikaardile kantavatest andmetest.”;

14)paragrahvid 12 ja 13 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 16 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 16. Abieluvararegistri arhiiv”;

16)paragrahvi 16 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abieluvararegistrisse kantud andmeid, abieluvaralepinguid, kohtulahendeid ja muid kande aluseks olevaid dokumente säilitatakse elektrooniliselt tähtajatult.”;

17)paragrahvi 16 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

18)paragrahvi 19 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 19. Abieluvararegistri kanded”;

19)paragrahvi 19 lõiked 1 ja 1¹muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abieluvararegistri kande teeb notar või perekonnaseisuametnik. Käesoleva paragrahvi lõikes 2¹sätetatud juhul teeb kande Notarite Koda. Kanne tehakse koos notari või perekonnaseisuametniku ametitoiminguga hiljemalt kande aluseks oleva toimingu tegemise päevale järgneval tööpäeval.

(1¹) Kande abieluvaralepingu alusel varasuhtes tehtud muudatuste kohta teeb notar abieluvaralepingu alusel. Kui abieluvaraleping on sõlmitud notari juures enne abielu sõlmimist, jõustub kanne abieluvaralepingu kohta abieluvararegistris pärast abielukande tegemist rahvastikuregistris.”;

20)paragrahvi 19 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

21)paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 2¹ja 2²järgmises sõnastuses:

„(2¹) Notarite Koda teeb abieluvararegistri kande, kui:

- 1) kande aluseks on jõustunud kohtulahend;
- 2) parandatakse ebaõiget kannet.

(2²) Perekonnaseisuametniku tehtavale abieluvararegistri kande kohaldatakse perekonnaseisutoimingute seaduse §-s 7 sätestatud käesolevas seaduses sätestatud erisustega.”;

22)paragrahvi 19 lõiked 3, 3¹ja 5 ning § 20 tunnistatakse kehtetuks;

23)paragrahvi 21 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Abieluvararegistri kande tegemisel lisatakse abieluvararegistrisse järgmised dokumendid.”;

24)paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) abiellumisavaldus;”;

25)paragrahvi 21 lõike 1 punktid 5, 6¹ja lõige 1¹ning §-d 22, 22¹ja 24, § 27 lõike 1 teine lause, lõike 3 teine lause ja lõige 4 ning §-d 27¹–29 tunnistatakse kehtetuks;

26)paragrahvi 27 pealkirjast jäetakse välja sõnad „ja jõustumine”;

27)paragrahvi 35 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35. Väljatrükkide tegemine ja tõendite väljastamine”;

28)paragrahvi 35 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „ärakirju ja”;

29)paragrahvi 35 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Väljatrükk sisaldab registrikaardi kõiki kehtivaid kandeid. Väljatrükk sisaldab kustutatud kannet, kui seda on taotletud või kui seda on vaja teise kande mõistmiseks.”;

30)paragrahvi 35 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

31)paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui abikaasade kohta ei ole tehtud abieluvararegistrisse kannet, väljastab notar isiku soovil tõendi, et abikaasade varalistele suhetele kohaldatakse varaühisuse varasuhet.”;

32)seaduse 3. peatükki täiendatakse §-ga 36¹järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Registritoimingute tasud ja andmete väljastamise eest tasumise kord

(1) Abieluvararegistri kande tegemise, muutmise ja kustutamise eest tasutakse notari tasu notari tasu seaduses sätestatud korras.

(2) Tasu ei võeta, kui abieluvararegistrisse tehakse kanne vastavalt abiellumisavaldusele perekonnaseisuasutuse või notari esitatud kandeavalduse alusel või kui parandatakse alusetut või ebaõiget kannet.

(3) Abieluvararegistri dokumentidest ja andmetest väljatrükkide ning ärakirjade väljastamise eest notari juures tasutakse notari tasu notari tasu seaduses sätestatud korras.

(4) Riigiasutus, valla- ja linnavalitsus ning kohtutäitur on vabastatud tasu maksmisest tema pädevuses oleva ülesande täitmiseks vajaliku registridokumendi ärakirja väljastamise eest.”;

33)paragrahvi 37 lõike 8 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tehtud ebaõigena;”;

34)paragrahvi 37 lõigetes 9 ja 12 asendatakse sõna „registripidaja” sõnadega „Notarite Koda”;

35)paragrahvi 37 lõige 10 tunnistatakse kehtetuks;

36)paragrahvi 37 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Abieluvararegistrisse kantud isikuandmete muutumise korral parandab kande Notarite Koda selle andmekogu andmete alusel, millesse need andmed on kantud põhiandmetena avaliku teabe seaduse tähenduses.”;

37)paragrahvi 37 lõige 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(14) Õigusliku tähenduseta kirjavea ja muu ilmse eksimuse parandab Notarite Koda.”;

38)paragrahvid 42–42²tunnistatakse kehtetuks;

39)seadust täiendatakse §-dega 42⁴–42⁶järgmises sõnastuses:

„§ 42⁴. Kandeavalduse menetlemine abieluvararegistri üleminekul

Enne 2018. aasta 1. märtsi esitatud kandeavalduse, mille kohta ei ole 2018. aasta 1. märtsiks tehtud abieluvararegistrisse kannet või koostatud kandemäärust, vaatab kinnistusosakond läbi ja teeb selle kohta kande seni kehtinud korras 14 päeva jooksul avalduse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 42⁵. Abieluvararegistri pidamise üleandmine

Abieluvararegistri annab Justiitsministeerium üle Notarite Kojale automatiseeritud korras.

§ 42⁶. Riigi vastutus

Riik vastutab enne abieluvararegistri üleminekut esitatud kandeavalduse alusel tehtud kannetest tulenevate ning abieluvararegistri pidaja üleminekuga seotud kahjude eest, mis tulenevad abieluvararegistri pidamise, automatiseeritud andmetöötluse või andmetöötlusseadme vigadest.”.

§ 2. Kohtute seaduse muutmise

Kohtute seaduse § 15 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „ja abieluvararegistris”.

§ 3. Maksukorralduse seaduse muutmise

Maksukorralduse seaduse § 168⁵lõikest 2 jäetakse välja sõnad „abieluvararegistri ja”.

§ 4. Notariaadiseaduse muutmise

Notariaadiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 29 lõike 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) abielu sõlmimise ja lahutamise kinnitamine ning abielukande ja abielulahutuse kande tegemine perekonnaseaduse ja perekonnaseisutoimingute seaduse alusel, abieluvarakande tegemine abieluvararegistri seaduses sätestatud korras ning abieluvararegistris andmete sisaldumise kohta tõendi väljastamine abieluvararegistri seaduses sätestatud korras;”;

2)paragrahvi 44 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) hallata ja arendada Notarite Kojas peetavaid infosüsteeme;”.

§ 5. Notari tasu seaduse muutmise

Notari tasu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 31 punkt 14¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„14¹) kinnistus- või registriosakonna peetavasse registrisse, abieluvararegistrisse või pärimisregistrisse kantud andmete või kinnistus- või registriosakonna poolt peetavas registris, abieluvararegistris või pärimisregistris säilitatava dokumendiga tutvumise võimaldamine – 3,20 eurot ühe päringu või dokumendiga tutvumise eest;”;

2)paragrahvi 31 punkti 14²täiendatakse pärast sõna „äritoimikuga” sõnadega „või abieluvararegistri dokumentidega”;

3)paragrahvi 31 punkte 14³ja 14⁵täiendatakse pärast sõnu „kinnistus- või registriosakonna peetava registri” sõnaga „, abieluvararegistri”;

4)paragrahvi 31 punkte 14⁴ja 14⁶täiendatakse pärast sõnu „kinnistus- või registriosakonna peetavas registris” sõnaga „, abieluvararegistris”;

5)paragrahvi 31 täiendatakse punktidega 14⁸ja 14⁹järgmises sõnastuses:

„14⁸) abieluvararegistri kande tegemine – 25 eurot;

14⁹) abieluvararegistri kande muutmise või kustutamise – 10 eurot;”;

6)paragrahvi 33²lõike 1 teises lauses asendatakse sõna „koostamist” sõnaga „tegemist”.

§ 6. Perekonnaseaduse muutmine

Perekonnaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui varaühisus on käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel lõpetatud, saadab kohus sellekohase kohtulahendi ärakirja Notarite Kojale vastava kande tegemiseks abieluvararegistrisse.”;

2)paragrahvi 45 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui varasuhe on käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel lõpetatud, saadab kohus sellekohase kohtulahendi ärakirja Notarite Kojale vastava kande tegemiseks abieluvararegistrisse.”;

3)paragrahvi 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abieluvaralepingu alusel tehtud muudatused varasuhtes kantakse abieluvararegistrisse.”.

§ 7. Perekonnaseisutoimingute seaduse muutmine

Perekonnaseisutoimingute seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 42 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui perekonnaseisuametnikule esitatud abiellumisavalduse kohaselt on abikaasade valitud varasuhteks vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus, kannab perekonnaseisuametnik varasuhte andmed hiljemalt abielu sõlmimise päevale järgneval tööpäeval rahvastikuregistri vahendusel abieluvararegistrisse.”;

2)paragrahvi 42 lõige 7¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7¹) Kui vaimulikule esitatud abiellumisavalduse kohaselt on abikaasade valitud varasuhteks vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus, kannab perekonnaseisuametnik varasuhte andmed hiljemalt käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud andmehõivekande tegemise päevale järgneval tööpäeval rahvastikuregistri vahendusel abieluvararegistrisse.”.

§ 8. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse §-d 26, 83 ja 84 tunnistatakse kehtetuks.

§ 9. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 591 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 663 lõike 6¹punkt 6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 10. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2018. aasta 1. märtsil.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees